

ОРАЛНИЯТ СЕКС

и рискът от полово предавани болести (ППБ)

ФАКТИ

- Много полово предавани болести (ППБ) може да бъдат пренесени при орален секс.
- Използването на презерватив, кофердам (dental dam) или друг предпазен метод всеки път, когато правите орален секс, може да намали риска от предаване или заразяване с ППБ.
- Рискът от пренасяне на ХИВ при орален секс е малък или никакъв.

КАКВО Е ОРАЛЕН СЕКС?

Оралният секс включва използването на устата, устните или езика за стимулиране на пениса (фелацио), влагалището (кунилингус) или ануса (анилингус/риминг) на сексуален партньор. Пенисът и тестисите, вагината и зоната около вагината се наричат още гениталии или генитална област.

КОЛКО РАЗПРОСТРАНЕН Е ОРАЛНИЯТ СЕКС?

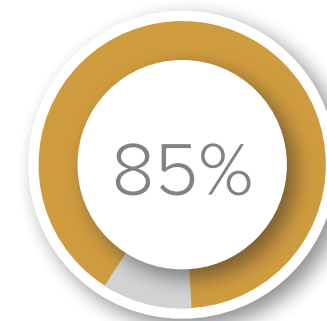
Оралният секс обикновено се практикува от хора в сексуално активна възраст. Над 85% от сексуално активните във възрастовата група 18-44 г. твърдят, че са правили орален секс поне веднъж с партньор от противоположния пол.

Отделно, 41% от тинейджърите на възраст между 14 и 19 години заявяват, че са имали орален секс с партньор от противоположния пол. Данните са от проучване сред тази възрастова група, направено в периода 2011-2015 г.

МОЖЕ ЛИ ППБ ДА БЪДАТ ПРЕНЕСЕНИ ПРИ ОРАЛЕН СЕКС?

Много полово предавани болести, както и други инфекции, може да бъдат предадени чрез орален секс. При контакт със заразен партньор, всеки е изложен на риск от инфекция с полово предавана болест през устата, гърлото, гениталиите или ректума. Рискът от заразяване с ППБ или за предаване на ППБ върху други хора чрез орален секс зависи от няколко неща, включително:

- Конкретната ППБ
- Вида на практикуваните сексуални действия
- Колко разпространени са ППБ в общността, към която принадлежат сексуалните партньори
- Броя на извършените специфични сексуални действия

ОТ СЕКСУАЛНО АКТИВНИТЕ ВЪВ ВЪЗРАСТОВАТА ГРУПА 18-44 Г. ТВЪРДЯТ, ЧЕ СА ПРАВИЛИ ОРАЛЕН СЕКС С ПАРТНЬОР ОТ ПРОТИВОПОЛОЖЕНИЯ ПОЛ.

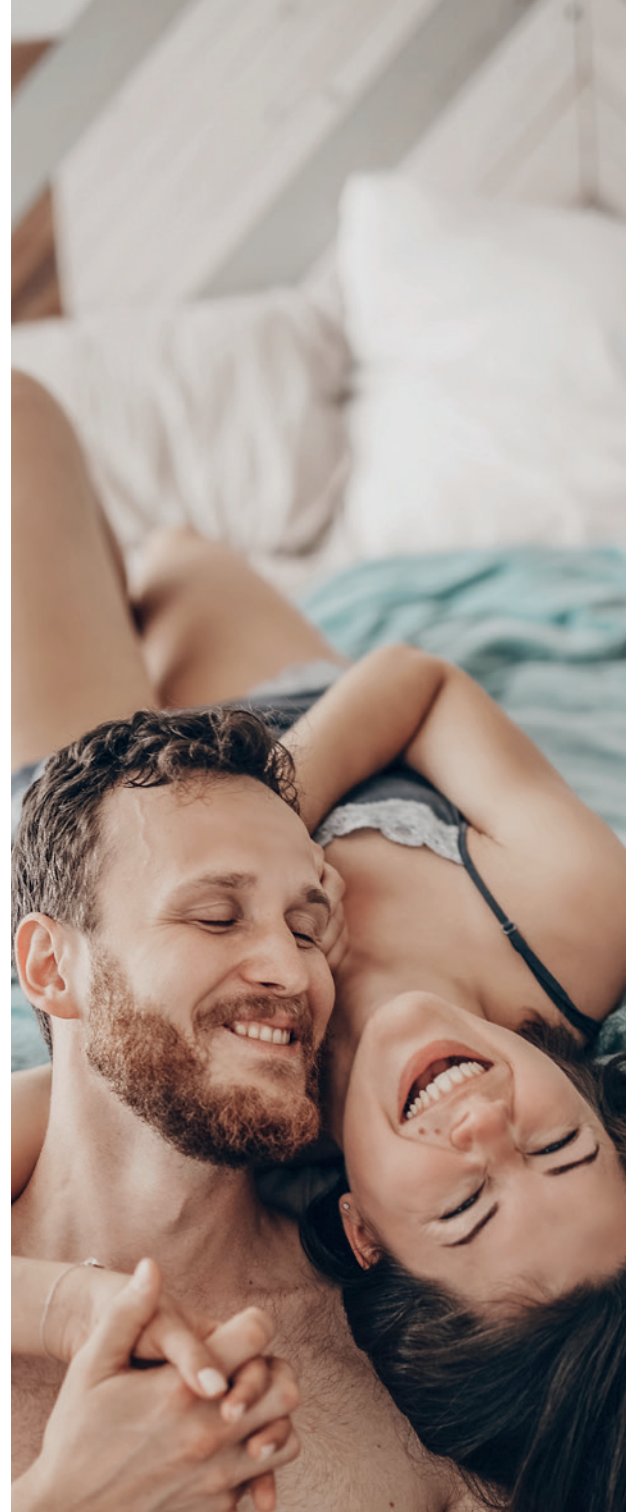

МНОГО ПОЛОВО ПРЕДАВАНИ БОЛЕСТИ МОЖЕ ДА БЪДАТ ПРЕНЕСЕНИ ПРИ ОРАЛЕН СЕКС.

НАЙ-ОБЩО:

- Възможно е да получите заразяване на устата или гърлото с ППБ при извършване на орален секс на партньор с генитална или анална/ректална инфекция, особено при орален секс на партньор със заразен penis.
- Възможно е също така да получите заразяване на penisа (евентуално на влагалището, ануса или ректума) с някои ППБ при орален секс от партньор с инфекция в устата.
- Възможно е да имате ППБ в повече от една област едновременно, например в гърлото и гениталиите.
- Няколко ППБ, които са преносими при орален секс, може по-късно да се разпространят в тялото (например, сифилис, гонорея и чревни инфекции).
- При анилингус (орален секс, включващ ануса) може да се предадат хепатит А и В, чревни паразити, като *Giardia*, и бактерии, като *E. coli* и *Shigella*.
- ППБ може да бъдат предадени на сексуалния партньор, дори когато заразноятелият няма признаци или симптоми. Ако сте заразени с полово предавани болести, възможно е да не го знаете, тъй като много полово предавани болести са безсимптомни.

КОИ ППБ МОЖЕ ДА БЪДАТ ПРЕДАДЕНИ ПРИ ОРАЛЕН СЕКС?

Хламидия (<i>Chlamydia trachomatis</i>)	Гонорея (<i>Neisseria gonorrhoeae</i>)	Сифилис (<i>Treponema pallidum</i>)	Херпес (<i>herpes simplex virus types 1 and 2</i>)	HPV (човешки папиломен вирус)	ХИВ (<i>human papillomavirus</i>)	Трихомониаза (<i>T. vaginalis</i>)

РИСКОВЕ ОТ ИНФЕКЦИИ ПРИ ОРАЛЕН СЕКС:

- Орален секс на партньор със заразен penis може да доведе до хламидия в гърлото.
- Орален секс на партньорка със заразена вагина или пикочни пътища може да доведе до хламидия в гърлото. *
- Орален секс на партньор със заразен ректум може да доведе до хламидия в гърлото. *
- Орален секс на penisа от партньор с хламидия в гърлото може да доведе до инфектиране на penisа с хламидия.
- Орален вагинален секс от от партньор с хламидия в гърлото може да доведе до инфектиране на влагалището или пикочните пътища с хламидия. *
- Орален секс на ануса от партньор с хламидия в гърлото може да доведе до инфектиране на ректума с хламидия. *

* За твърденията със звездичка (*), няма категорични доказателства

ЗОНИ НА ПЪРВОНАЧАЛНА ИНФЕКЦИЯ:

- Гърло
- Гениталии
- Пикочни пътища
- Ректум

ПЪРВОНАЧАЛНИ ПРИЗНАЦИ И СИМПТОМИ НА ИНФЕКЦИЯ:

- Повечето инфекции с хламидия в гърлото нямат симптоми. Когато симптомите се проявят, те може да включват възпалено гърло.
- Много вагинални и ректални хламидиални инфекции, както и хламидиалните инфекции на пикочните пътища, нямат симптоми. Когато симптомите се появят, те може да включват:
  - Секреция от влагалището или пениса (секретът от влагалището може да е кървав)
  - Парене при уриниране
  - Болка или подуване на тестисите
  - Ректална болка или секретирание

ЛЕЧЕНИЕ:

- Хламидиите може да бъдат излекувани с правилните медикаменти.
- Половите партньори на заразени с хламидия също трябва да бъдат изследвани за инфекция. Тези, които са диагностицирани с хламидия, не трябва да имат сексуални отношения, докато не изминат 7 дни след приключването на тяхното и на партньорите им лечение.

АКО НЕ СЕ ЛЕКУВАТ, ИНФЕКЦИИТЕ В ГЪРЛОТО:

- Може да се разпространят върху неинфектирани сексуални партньори, особено чрез извършване на орален секс на пениса на партньора.

АКО НЕ СЕ ЛЕКУВАТ, ГЕНИТАЛНИ, ПИКОЧНИ И/ИЛИ РЕКТАЛНИ ИНФЕКЦИИ:

- Може да се разпространят върху неинфектирани сексуални партньори.
- **При жените:**
  - Може да причинят тазово-възпалителна болест (PID), което пък е възможно да доведе до хронична тазова болка, безплодие и извънматочна бременност (бременност във фалопиевата тръба или другаде извън утробата).
- **При бременните жени:**
  - Може да доведат до преждевременно раждане или ниско тегло на бебето.
  - Може да се предадат на бебето по време на раждането и да причинят хламидиална инфекция на очите или инфекция на дихателните пътища, която би могла да се развие в пневмония.
- **При мъжете**
  - Може да причинят епидидимит – болезнено състояние на епидидима (надсеменниците), което може да доведе до образуване на дуктални белези.
- **При всички:**
  - Може да увеличат риска от заразяване с ХИВ.
  - Може да увеличат риска от разпространение на ХИВ сред сексуалните партньори.
  - Може да предизвикат реакция (реактивен артрит) в цялото тяло, която да доведе до артрит, конюнктивит и/или обрив по стъпалата или на други места.

ОРАЛНИЯТ СЕКС ПО-БЕЗОПАСЕН ЛИ Е ОТ ВАГИНАЛНИЯ И АНАЛНИЯ?

- Много полово предавани болести може да се разпространят чрез орален секс. Трудно е обаче да се сравнят точните рискове от заразяване със специфични ППБ в зависимост от конкретен вид сексуални действия. Това, отчасти, се дължи на факта, че повечето хора, които правят орален секс, практикуват също вагинален или анален. Също така, малко проучвания са изследвали рисковете от заразяване с друга, различна от ХИВ, полово предавана болест при орален секс на вагина или анус, в сравнение с рисковете при орален секс на penis.
- Проучванията показват, че рискът от заразяване с ХИВ при орален секс с инфектиран партньор, е много по-нисък от риска от заразяване с ХИВ при анален или вагинален секс с инфектиран партньор. Това може да не е в сила за други ППБ – в проучване сред гей мъже със сифилис, 1 от 5 съобщава, че е практикувал само орален секс.
  - o Вероятността от заразяване с ХИВ при орален секс може да е изключително ниска, но е трудно да се каже какъв е точният риск. Затова, ако практикувате

орален секс, трябва да взимате предпазни мерки. Излагането на ХИВ инфекция чрез редовно практикуване на орален секс, без взимане на предпазни мерки, може да доведе до значителен риск от разпространение на други ППБ, за чийто риск от предаване чрез орален секс няма достатъчно изследвания.

- Възможно е попадането на някои полово предавани болести, като хламидия или гонорея, в гърлото да не представлява толкова голяма заплаха за здравето на заразеното лице, колкото заразяването с ППБ в областта на гениталиите или ректума. Наличието на тези инфекции в гърлото обаче може да увеличи риска от заразяване с ХИВ. Наличието на гонорея в гърлото също може да доведе до разпространение на болестта в тялото. И още:
  - o Наличието на зараза с хламидия и гонорея в гърлото може да улесни разпространението на тези инфекции върху други хора чрез орален секс. Това важи особено много за гонореята, тъй като инфекциите на гърлото може да бъдат по-трудни за лечение, отколкото инфекциите на пикочните пътища, гениталиите или ректума.
  - o Инфекциите от някои ППБ, като сифилис и ХИВ, се разнасят из тялото. Следователно, инфекциите, получени в гърлото, може да доведат до същите здравословни проблеми, както и инфекциите, получени в гениталиите или ректума.
  - o Инфекциите в устата и гърлото от някои видове HPV може да се развият в рак на устната кухина или шията.

КАКВО МОЖЕ ДА УВЕЛИЧИ РИСКОВЕТЕ ОТ ЗАРАЗЯВАНЕ С ПОЛОВО ПРЕДАВАНИ БОЛЕСТИ ЧРЕЗ ОРАЛЕН СЕКС?

Възможно е някои фактори да увеличат рисковете от заразяване с ХИВ или други ППБ по време на орален секс със заразен партньор. Например:

- Лошо орално здраве, което може да включва кариеси, заболяване или кървене на венците, рак на устната кухина.
- Наличие на рани в устата или гениталиите.
- Контакт с предеякулат или еякулат на заразен партньор.

Не са правени научни изследвания, които да докажат дали тези фактори действително увеличават риска от заразяване с ХИВ или други ППБ при орален секс.

КАКВО МОЖЕТЕ ДА НАПРАВИТЕ, ЗА ДА ПРЕДОТВРАТИТЕ ПРЕДАВАНЕТО НА ППБ ПО ВРЕМЕ НА ОРАЛЕН СЕКС?

Можете да намалите рисковете от разпространение на ППБ като използвате презерватив, кофердам (dental dam) или друг предпазен метод всеки път, когато правите орален секс.

- За орален секс на penis:
  - o Покрийте penisа с нелубрикиран латексов презерватив.
  - o Използвайте полиуретанови презервативи, ако вие или вашият партньор сте алергични към латекс.
- За орален секс на вагина или анус:
  - o Използвайте кофердам (dental dam).
  - o Разрежете презерватива, за да направите квадрат и го поставете между устата си и вагината или ануса на партньора.

Единственият начин да се избегнат ППБ е да не се практикуват вагинален, анален или орален секс.

Ако сте сексуално активни, може да направите следното, за да намалите рисковете от заразяване с ППБ:

- Да бъдете в дългосрочни взаимномоногамни отношения с партньор, който не е заразен с ППБ (например, партньор, който е бил тестван и има отрицателни резултати от тест за ППБ).
- Да използвате правилно латексов презерватив при всеки сексуален акт.

ВАЖНО Е

ДА ЗАПОМНИТЕ, ЧЕ МНОГО ЗАРАЗЕНИ ЛИЦА МОЖЕ ДА НЕ ЗНАЯТ ЗА ИНФЕКЦИЯТА СИ, ТЪЙ КАТО ПОЛОВО ПРЕДАВАНИТЕ БОЛЕСТИ ЧЕСТО НЯМАТ СИМПТОМИ И НЕ СА УСТАНОВЕНИ.

Ако сте сексуално активни, трябва редовно да се тествате за полово предавани болести и ХИВ и да говорите с партньора/партньорите си за ППБ. Ако смятате, че е възможно да имате ППБ, прекратете сексуалните отношения и посетете вашия лекар или клиника, за да се изследвате. Важно е да говорите открито с лекаря за всичко, които би могло да ви е изложило на риск от заразяване с полово предавани болести, включително орален секс.

ЗАЩИТЕТЕ СЕБЕ СИ И ВАШИЯ ПАРТНЬОР!

Задължително посетете лекаря си, ако вашият партньор се лекува от полово предавана болест. Посетете лекар и ако вие или вашият полов партньор забележите някакви симптоми, като необичайно възпаление, например. Ако имате някоя ППБ, трябва да бъдете тествани и за наличието на други. Не забравяйте да кажете на скорошните си полови партньори, за да могат и те да бъдат тествани и лекувани, ако е необходимо. Говорете открито и честно с партньора си за полово предаваните болести.

Г Е Н И К А®
ГЕНЕТИЧНА И МЕДИКО-ДИАГНОСТИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ

ул. „Ами Буе“ №84 ет.
info@genica.bg | www.genica.bg
0700 20 442